

Serial Number

Roll No. ....

Total No. of Questions : 25

Total No. of Printed Pages : 8

P-912

High School, Examination (Regular) - 2020

ਪੰਜਾਬੀ (ਸਾਮਾਨ्य)

PUNJABI (General)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ਨਿਰਦੇਸ਼ :

- (1) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰੀ ਹਨ । ਭਾਸ਼ਾ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
- (2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 4 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਟ ਹਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 3 ਅੱਠ ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਇਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ।
- (3) 2 ਅੰਕ - ਸ਼ਬਦ ਸੰਖਿਆ 30 ।
3 ਅੰਕ - ਸ਼ਬਦ ਸੰਖਿਆ 35-45 ।
4 ਅੰਕ - ਸ਼ਬਦ ਸੰਖਿਆ 45 ਤੋਂ 60 ।
5 ਅੰਕ - ਸ਼ਬਦ ਸੰਖਿਆ 120 ਤੋਂ 135 ।
10 ਅੰਕ - ਸ਼ਬਦ ਸੰਖਿਆ 200-250 ।
- (4) ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਕ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ।

1 ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲਿਖੋ -

(1) ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਨਕਲੀਐ, ਕਵਿ, ਨਚਨ ਵਾਲੇ)

(2) ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਏਕਤਾ ਦੇ ਨੂਰ, ਮਹਾਪੁਰਸ਼, ਸਾਹਿਤਕਾਰ)

(3) ਚੰਡੀਗੜ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਚਿੰਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

(ਕਮਲ, ਖੂਲਾ ਹੱਥ, ਸਾਇਕਲ)

(4) ਸਾਡੀ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਲੇਖਕ ਹਨ -

(ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ਼ੇਰ ਗਿਲ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ)

(5) ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਸਾਇਕਲ ਕੌਣ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ?

(ਆਦਮੀ, ਕੂੜੀਆਂ, ਮੁੰਡੇ)

(6) ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਕਿਸਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ?

(ਮੀਆਂ ਮੀਰ, ਲੂਈ ਪੈਸਚਰ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ)

(7) ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚਿੜੀਆਂ ਘਰ ਕਿਥੋਂ ਹੈ ?

(ਪੰਜਾਬ, ਗੁਜਰਾਤ, ਛੱਤਬੀੜ)

(8) ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ?

(ਸਾਡੀ ਖੁਰਾਕ, ਕਿਰਤ ਦਾ ਫਲ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲਰੀ)

2 ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ :

8

- (i) “ਇਹ ਹੈ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਪੁਰਾਨਾ” _____ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।
- (ii) _____ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
- (iii) ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਹਕੀਰ ਨੇ _____ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ।
- (iv) ਹਿਮਾਲਾ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਾਵੰ _____ ਹਨ ।
- (v) ਧਨੀਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ ਨੇ _____ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ।
- (vi) ਸ਼ਹੀਦ ਕਵਿਤਾ _____ ਨੇ ਲਿਖੀ ।
- (vii) _____ ਨੂੰ ਠੰਡੀ ਛਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਘੁਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- (viii) ਵੀਰ ਰਸ ਦੇ ਕਵਿ _____ ਹਨ ।

3 ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

8

- (i) ਕ੍ਰਿਯਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਸਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
- (ii) ਕੁੜੀ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਲਿਖੋ ।
- (iii) ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।
- (iv) “ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ” ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
- (v) ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਸੁੱਧ ਰੂਪ ਲਿਖੋ ।
- (vi) ਰਸ ਕਿਤਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- (vii) ਕਠੌਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੈ ?
- (viii) ਟਕਸਾਲ ਵਿਚ ਕੀ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

4 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ ।

1

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ -

5 ਨਕਲੀਏ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਮ ਨਹੀਂ ਰਹੇ । ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ । 2

ਜਾਂ

ਨਕਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਥਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

6 ਬੂਟੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਠੂਕਰ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਉਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ? 2

ਜਾਂ

ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ?

7 ਦਿਲ ਸਾਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ? 3

ਜਾਂ

ਚਾਰਲੀ ਅਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

8 ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? 4

ਜਾਂ

ਸੱਚੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

9 ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੁੱਢੀ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਨਾਲ ਤਵਾ ਛੁਹਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ? 4

ਜਾਂ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੀਂਵ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਕਿਉਂ ਰਖਵਾਈ ?

10 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ - 5

“ਪੁੱਤਰ ਤੂੰ ਗਨੇ ਦੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ, ਬੀਮਾਰੀਨੇ ਉਸਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਖੁਰਾਕ ਖਾਣ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।”

ਜਾਂ

“ਕਿਰਤ ਦਾ ਫਲ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ।”

ਪਦ ਭਾਗ (Poetry)

11 ਦੋਸਤੀ ਨਿੱਘ ਪਿਆਰ ਕਦੋਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? 2

ਜਾਂ

“ਹਿਮਾਲਾ” ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ “ਚਿਟੀ ਦੇਹ” ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

12 “ਮਾਂ” ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਅਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ । 2

ਜਾਂ

ਅਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਲਿਖੋ ।

13 ਹਿਮਾਲਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ? 3

ਜਾਂ

ਦੋਲਤ ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ?

14 “ਸ਼ਹੀਦ” ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰੱਸ਼ ਅਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ । 4

ਜਾਂ

ਵਿਦਿਆ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ?

15 ‘ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਫਤਿਹ’ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵਿ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ? ਕਵਿ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਵਿ ਦੀਆਂ 4
ਕਾਵਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਹੀਦ ਅਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੁੱਠ ਅਪਣੇ ਨਿਆਣੇ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਪਉਂਟੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

16 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ - 5

“ਇਹ ਹੈ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਪੁਰਾਣਾ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਇਐ ।

ਇਸ ਦੀ ਇਜੱਤ ਸਾਡੀਂ ਇਜੱਤ, ਇਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਐ ।”

ਜਾਂ

“ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਵੜਨ ਜੱਕਦਾ ਕੀਕਰ ਜਾਵੇ ਕੋਲ ।

ਪੈਰ ਨਾ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਵਦੇ, ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਹੁੱਕੇ ਬੋਲ ।”

ਵਿਆਕਰਣ (Grammar)

- 17 ਕਿਸੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖੋ : 2
(1) ਕਰਿੰਤ (2) ਅਥੇਰਾ
(3) ਸਕਿਤਸ਼ਾਲੀ
- 18 ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ : (ਕੋਈ ਦੋ) 2
(1) ਜਾਨਾ (2) ਬੁਰਾ
(3) ਕੁਵੇਲਾ
- 19 ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ : (ਕੋਈ ਦੋ) 2
(1) ਉਸਤਾਦ (2) ਤਾਈ
(3) ਕੁੜੀ
- 20 ਵਚਨ ਬਦਲੋ : (ਕੋਈ ਦੋ) 2
(1) ਬਿੱਲੀ (2) ਕੁੜੀ
(3) ਇਸਤਰੀ
- 21 ਸ਼ਬਦ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : (ਕੋਈ ਦੋ) 2
(1) ਪਾਨੀ (2) ਪੰਜਮਾ
(3) ਵਸਤਰ
- 22 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ - 5
(1) ਅੱਖਾਂ ਉਤੇ ਬਿਠਾਉਂਦਾ (2) ਅੱਤ ਚੁੱਕਣੀ
(3) ਸਾਹ ਮੁਕ ਜਾਣਾ (4) ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣਾ
(5) ਅਕਲ ਉਤੇ ਪਰਦਾ ਪੈਣਾ ।

23 ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ : (ਕੋਈ 1)

10

- (i) ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ
- (ii) ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ
- (iii) ਸਫਾਈ ਦਾ ਮਹੱਤਵ
- (iv) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵਜੀ
- (v) ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

24 ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਮੁਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ 3 ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਵਾਸਤੇ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ।

5

ਜਾਂ

ਅਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਦਿਵਾਲੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸਦਕ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ।

25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ -

5

ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਇਸ ਆਤੰਕਵਾਦ ਰੂਪੀ ਸੱਪ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਜੱਕੜ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਇਸਦੇ ਚੰਗੁਲ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਅੱਜ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸਿਨੇਮਾਘਰ, ਰੇਲ, ਬੱਸ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼, ਹਰ ਜਗਾਹ ਤੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰਕਸ਼ਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ।

ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਤੰਕ ਫੈਲਾ ਕੇ ਮਨਵਾਲਾ ਹੀ ਆਤੰਕਵਾਦ ਹੈ । ਅਪਣੇ ਹਕ ਨੂੰ ਮੰਗਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਸਨਵਾਲਾ ਹੀ ਆਤੰਕਵਾਦ ਹੈ । ਕਈ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਲੁਟਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਆਤੰਕਵਾਦ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਂਵਾ ਦਿਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

- (1) ਇਸ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸ਼ੀਰਸ਼ਕ ਦਿਓ । 1
- (2) ਆਤੰਕਵਾਦ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਕਿੱਥੇ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ? 1
- (3) ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸ਼ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ? 1
- (4) ਆਤੰਕ ਕਿਉਂ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ? 1
- (5) ਪੈਸਾ ਲੁੱਟਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 1

<https://www.mpboardonline.com>

Whatsapp @ 9300930012

Send your old paper & get 10/-

ਅਪਨੇ ਪੁਰਾਨੇ ਪੇਪਰਸ ਭੇਜੋ ਐਂਡ 10 ਰੁਪਏ ਪਾਓ,

Paytm or Google Pay ਸੇ

